

43. DOKLADNI LIST

k 47. listu Novic. 1849.

Kdor želi, kako oznanilo v *dokladni list* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako *verstico* z navadnimi *srednjimi* čerkami 4 kr., če oznanilo le *enkrat* natisniti da; *dvakrat* 5 kr. *trikrat* pa 6 kr. **J. Blaznik.**

Oznanila

c. k. deželni poveljni poveljnik.

Št. 518.

(207.) (1)

C. k. deželna komisija zemljišnega oprostena (gruntne odvéze) za Krajsko deželo se je 17. dan tega mesca pervikrat snidila in se je pri tem pervim shodu za vstavljeno spoznala. Ta dan se je tedaj njeno opravilstvo začelo.

Predsednikova kancelija, in kancelija, kjer se vlóge v teh rečéh prejema, je v hiši deželnih stanov (na lontovžu) v 1. nadstropji na novim tergu v Ljubljani.

Od predsedništva c. k. dežel. komisije
zemljišnega oprostena na Krajskim.
V Ljubljani 18. listopada 1849.

Št. 21630.

Razglas

(206.) (1)

Z ozéram na poveljarsvini razglas od 4. t. m. št. 21236 se sploh na znanje da, de je bila po ukazu visociga denarstviniga ministerstva od 3. t. m. št. 11881 družiga listopada 1849 seria s čerka C denarnih listov po 10 kr. —, deset krajcarjev“ vzdignjena. Vsak s čerko C zaznamovan denarni listek po 10 kr. se zamore po 1. dnévu grudna 1849 skozi dva méscia za deset krajcarjev v srébru in kufu pri v to določenim oddélku deržavne centralne denarnice na Dunaju kakor tudi pri vsih prejemavnih denarnicah v deželah, če kdo želi, zamenjati, jemal se bo pa tudi še, kadar ta dva mesca pretečeta, pri vsih javnih denarnicah namest gotoviga denarja.

V Ljubljani 11. listopada 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poveljnik.

Št. 19966.

Razglas

(197.) (2)

c. k. ilirskiga poveljarsvina.

Njih c. k. Veličastvo so s previsokim sklepam od 1. kozoperska t. l. privoliti blagovolili, de se ima zapoved, ktera je bila za nemško-slovenske kronovine 14. roznika t. l. št. 4260 dana, in po kateri se zamorejo tisti, ki so soldaški dolžnosti podverženi, brez posa, ali s pretečenim ali sicer neveljavnim posam na rajtingo tistiga kantona ali tiste srenje asentirati ali v soldati vzéti, v kateri jih zasačijo, in sicer brez ozéra, ali so bili od domačiga kantona o pravim času nazaj térjani ali po razglasih pozvani bili ali ne, tudi na lombardo-beneško kraljéstvo in na Dalmacijo razširiti.

Samo imajo še dalje politiške gosposke vselej, kadar koga iz kakiga ptujiga kantona v soldate dajo, njegovi domači gosposki brez odloga na znanje dati, de se po tem ljudstvinu in popisovanjski spisi popraviti morejo.

To se da po vkažu visociga ministerstva notranjih oprav od 10. kozoperska t. l. št. 19844 z ozéram na poveljarsvini razglas od 22. roznika t. l. št. 12395 sploh vediti.

V Ljubljani 19. kozoperska 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poveljnik.

Št. 20691.

Razglas

(198.) (2)

c. k. ilirskiga poveljarsvina. — Nove določbe dacne in harmične tarife za ilovco in lapor, potem za apno in mavc, ktere s 16. listopadam 1849 veljavnost zadobé.

S 16. dnévam listopada 1849 zadobé naslednje določbe dacovske in harmične stave veljavnost:

Od ilovce (navadne gline in persti za opéko ali cégel) in od laporja (Mergel), potem od apna in mavca (Gyps), nepomleniga in nežganiga, in ne v kupčijstvu z unanjimi deželami in z izcolništvu, kakor tudi ne v kupčijstvu čez vmésne colnije pri vpeljatvi in izpeljatvi pri colnijah in harmicah nič plačati.

Od apna in mavca, pomleniga ali žganiga, ni samo v vmésnim kupčijstvu pri colnijah in harmicah nič plačati; v kupčijstvu z vunanjimi deželami in z izcolništvu je pa pri upeljatvi 1 kr., in pri izpeljatvi $\frac{1}{4}$ kr. od sroviga centa plačati.

Colnistvo gré vsacimu podružnimu colništvu.

Kameralne deželne gosposke imajo oblast, posrednje težnje (kvihte) določiti, po kateri se smejo voz, kubikni sežnji (klaftre) ali sploh mera teh reči, po kateri se v kupčijstvu merijo, dacu podvréči. Tudi znajo te gosposke tam, kjer je zavoljo kraja treba, pripustiti, de te reči colnijo prestópijo, ako se poprej pri pervim colništvu napovejo in če so primerno od colnika spremljene, ko se po stranskih potih vozijo.

Ta naprava se po vkažu visociga denarstviniga ministerstva od 20. kozoperska t. l. št. 10987 D. M. sploh razglasi.

V Ljubljani 28. kozoperska 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poveljnik.

Št. 21236.

Razglas

(202.) (2)

poveljarsvina.

Po ukazu visociga denarstviniga ministerstva od 29. kozoperska št. 11413 se s tém sploh nanzanje da, de je zastran zamenjevanja Dunajskih, 1. maliga serpana 1849 izdanih denarnih listov po 10 kr. in 6 kr. za gotove denarje po zagotóbi, ki je bila v 3. odstavku poveljarsvina razglasa od 4. maliga serpana št. 13184 dana, naprava narejena, de se bodo s čerkami zaznamovane serie imenovanih denarnih listov v mescu kozoperska téga léta začele zalozovati in de bo vsaki mesec ena seria vzdignjena.

Pervo tako vzdigovanje je bilo 20. dan kozoperska t. l. in vzdignjena je bila ta dan seria F denarnih listkov po 10 kr., v kateri so vsi 1. dan maliga serpana t. l. izdani s čerko F zaznamovani denarni listki po 10 kr. zapopadeni.

Vsak denarni listik, kateri za to serio gré, se zamore od 1. listopada 1849 skozi dva mesca za 10 kr. v srebernim in kufrenim drobižu pri v to namenjenim oddelstvu deržavne centralne denarnice na Dunaju ali pri prejemavnih denarnicah v deželah po želji vsaciga zamenjati, kateri take listke ima, ve se pa samo, de se imajo zalozani denarni listki tudi še potém, ravno tako, kakor drugi nezalozani pri vsih javnih denarnicah namest gotoviga denarja prejemati.

V Ljubljani 4. listopada 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 20323. **R a z g l a s** (194.) (2)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — Zastran izdatve novih bankovcov po 1 gld., in podalšanje časa za zamenjanje starih bankovcov po 2 gld.

Z ozeram na predsédništveni razglas od 28. rožnika t. l. št. 1453, se da s tém sploh na znanje, de se bodo stari bankovci po 1 goldinarju preklicali in namest njih novi po 1 goldinarju 1. listopada 1849 izdajati začéli po določbah priloženiga razglasa bankniga vodstva od 20. kimovca t. l.

Po tem razglasu obderže tudi stari bankovci po 2 goldinarja do tiste dobe svojo veljavnost, v kateri se bodo stari bankovci po 1 goldinarju ob veljavnost djali.

V Ljubljani 23. kozoperska 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

N a z n a n í l o.

Po narvikšim privoljenju Njih Veličastva od 17. veliciga travna 1849, h katerimu so ministri nasvet dali, za premeno in za preklic starih bankovcov po 1 in 2 goldinarja, kateri so med ljudmi, je bil zastran bankovcov po dva goldinarja z naznanilam od 31. veliciga travna 1849 že na znanje dan čas kadaj se bodo izdali, bolj natanjčne določbe zastran premenovanja, obroki za-to, in popis novih bankovcov po 2 gld. Ob enim je bilo pa v ravno tem naznanilu prgotovljeno, de se bodo novi bankovci po 1 gld. pozneje izdali, in de bo naznanilo zastran dobe, kadaj se bodo zamenjevati začéli, in zastran popisa teh bankovcov o svojim času se dalo.

Po tem prgotovljenju se tedaj z nažočim na znanja da, de se bodo začéli bankovci po 1 goldinarju 1. dan listopada zamenjevati.

Novi bankovci po 1 goldinarji so v prikladi popisani.

Kakošni so novi bankovci po 1 goldinarji, se viditi zamorejo v vsih javnih denarnicah na Dunaji kakor tudi v vsih kronovinah.

Zastran premenjanja starih bankovcov po enim goldinarji, ki so zdaj med ljudmi, se to le postavi:

- 1) Stari bankovci po enim goldinarji se bodo od 1. listopada 1849 do poslednjiga dné ma-

liga travna 1850 pri vsih banknih denarnicah na Dunaju, v Pragi, Berni, Lvovu, Lincu, Inspruku, Gradcu, in Terstu zamenjevali in za plačila prejemali.

O svojim času se bo razglasilo, ali in v katerih mestih se imajo ti bankovci, razun imenovanih, še pri družih javnih denarnicah zamenjevati.

- 2) Od 1. dné veliciga travna 1850 do poslednjiga dné maliga serpana 1850 se bodo imenovani bankovci samo še pri banknih denarnicah na Dunaji zamenjevali kakor tudi za plačila jemali.

- 3) Ko ta devetmesečni obrok preteče, se je zastran zamenjanja imenovanih bankovcov naravnost na bankno vodstvo obrniti.

Do konca obroka za zamenjanje starih bankovcov po 1 goldinarji, ki so dozday med ljudmi, se bodo sicer tudi njih polovice in čertertine ali firteljci, kakor doslej pri banknih denarnicah zamenjevale in za plačila prejemale.

Novo izdani bankovci po 1 goldinarji se bodo pa samo celi zamenjevali in za plačilo jemali; za posamesne odškodovane bankovce po 1 goldinarji se bó, kakor za vse večí bankovce, prigodkama prikladno odškodovanje razmerilo.

Novi bankovci po enim goldinarji se ne smejo tergati, in za take bankovce ne da narodna banka odškodovanja, kakor ga tudi za nove take bankovce po 2 goldinarja ne daje.

Ker se bodo pa v banknih denarnicah v Budi, Temešvaru, Hermanstatu in v bankni kasi, ktera se bo tudi v Kašovim kmalo zopet napravila, bankovci po 1 in 2 goldinarja ob enim času 1. listopada zamenjavati in nazaj jemati začéli, in se za zamenjevanje téh dvéh redov bankovcov tudi kakor za pogoldinarske bankovce gori pod 1), 2), 3) čas postavi, se zavolja enake dobe za zamenjevanje za vse kronovine dobe za zamenjevanje bankovcov po 2 goldinarja, ktere so bile z naznanilam od 31. veliciga travna t. l. za bankne kase na Dunaju, v Pragi, Berni, Lvovu, Lincu, Inspruku, Gradcu in Terstu na znanje dane, zdaj tudi na gori imenovane obroke razširijo, ktere so za bankovce po 1 goldinarji določene.

Tedaj imajo gori pod 1), 2), 3) postavljene dobe na Dunaju in v vsih kronovinah popolnoma enakomerno za oboje bankovce po 1 in po 2 goldinarja veljati.

Na Dunaju 20. kimovca 1849.

Pipic,

bankni predstojnik.

Sina,

bankniga predstojnika naméstnik.

Puthon,

bankni vodja.

Popis

novih bankovcov pooblastne avstrijske narodne banke po enim goldinarji.

Papir je bel, tanek, pa vunder posebno clo terdniga snutka, kateri se popolnoma od družih papirjev razloči.

Vsak bankovec ima vodeno znamenje, in sicer:

V sredi, v okroglasti, zobčasti svitli šajbici besedo Ein s zamoklimi lapidarnimi čerkami, pod to šajbico arabško številko 1 svitlo, pod to številko zopet okroglasto, svitlo, pa večji šajbico, v kateri se beseda Gulden z lapidarnimi čerkami zamoklo vidi.

Natisnjeni so černo.

Zgorej je ženska podoba, koja ima zidno krono na glavi, in okrog pers lovorjev venec, kot znamenje Avstrie.

Na obeh straneh je, koliko bankovc velja, z arabško številko 1 prav razločeno in krepko izraženo, in ta številka je na vsih krajih s tanko črto oklenjena. Na obeh straneh bankovcov je iz okroglastih in ravnočertastih svitkastih štempeljnov sestavljena svitkasta obkrajna lepja narejena, na ktere vsakim koncu so arabeske, ktere proti sredi v svitkaste štempeljne segajo, se zgorej prosto izidejo in imenovano arabško številko oklenejo; spodaj pa vunder okroglaste oklepe delajo, v katerih enim na levi strani besede stojé: „Auf die Verfälschung und Nachahmung der Noten der Bank sind dieselben Strafen verhängt, welche auf die Verfälschung und Nachahmung des vom Staate ausgegebenen Papiergeldes gesetzt sind. Die Behörden sind verpflichtet, die diessfälligen Verbrecher aufzusuchen, anzuhalten und zu bestrafen.“ Vse te besede so prav drobno razločno v frakturnih čerkah pisane, ktere posamesne iz tancih čert obstojé. V drugim oklepu stojé enako pisane besede: „Ein Gulden“ 18krat. — Med tema obema oklepama iz arabesk se vidi zdolej državni gerb prav krepko in posebno vrezan. — Koj pod podobo Avstrie stojé v sredi bankovca besede v ravnih verstah.

V prvi versti so besede: „Ein Gulden“ s prav razložnimi gotiškimi frakturnimi čerkami. — V drugi versti stojé z bolj drobnimi gotiškimi frakturnimi čerkami besede: „Die priv. österreichische.“

Potem stoji hesedica: „National-Bank“ z ležečilapidarnimi dessein-čerkami; dalje s stoječimi majhnimi lapidarnimi čerkami: „bezahl dem Ueberbringer gegen diese Anweisung“; potem s stoječimi posebnimi lapidarnimi čerkami: „Einen Gulden Silbermünze“; nazadnje z majhnimi stoječimi lapidarnimi besedami: „nach dem Convention-Fusse.“

Po téh besedah pride v dveh verstah firma narodne banke, in sicer v prvi versti z gotiškimi frakturnimi besedami: „Für die privilegirte österreichische“ in v drugi versti „National-Bank“ z velikimi lapidarnimi dessein-čerkami.

Nazadnje stojé na levi strani: „Wien den 1. Juli“ v eni versti z angležskimi latinskimi čerkami in spodej letno število „1848“, na desni strani pa podpis: „J. E. v. Weittenhiller, Cassen-Director.“

Med arabeskami, med žensko podobo in med besedami stojí na desni strani številka, in na levi čerke.

Mnogoverstne oznanila.

(204.)

(1)

Pri Janezu Giontini v Ljubljani je na prodaj:

Sveti križev pót v 14 postajah, lično v olji ma-

lan po Führichu, 28 palcov visok in 19^{1/4} palcov širok Cena vsih 14 postaj 60 gld. srebra.

Obraz Nj. Veličastva cesarja Franca Jožefa, lično v olji malan, 26 palcov visok in 21 palcov širok, v 1^{1/2} palca širokim zlatim oklepu. Cena 20 gld. srebra.

Stare in nove Fortopiane so na prodaj in na izposojilu, in sicer:

na prodaj po 36, 60, 80, 90, 140, 150, in 180 gld.

Za izposoditi po 1 gld. 30 kr., 2 gld. 3 in 4 gld. od mesca.

J. Giontini.

(205.)

Nova šolska knjizica.

(1)

Predpisi.

latinsko in cirilsko slavenski izdal in založil

Matija Majar.

Obseže 9 predpisov; abcedo cirilsko in branja s pisavnimi in tiskavnimi cirilskimi pismeni in naukoslovje pisavno (Schreiblehre). Cena 20 kr. srebra.

Pravila

kako izobraževati ilirsko narečje in obče slavenski jezik spisal in na svetlo izdal

Matija Majar.

Važna knjiga za vsakega prijatla slavenskega jezika. U velikej osmini 130 stran, velja 45. kr. srebra.

Dobete se obedve knjigi pri izdatelju v Žabnicah (Saifnitz in Kärnthen), na prodaj ima v Celjovcu Sigmund, v Ljubljani Lerher in Kremžar, v Terstu Živic, v Gorici Paternolli, v Marburgu A Ferlinec, v Optuju Spritzaj, v Celju Jeretin, v Gradcu Majer, v Krajnském mestu Reš, v novim mestu Vejpustek, v Radgonu Vajzinger, v Belaku Poznik.

(203.)

Oznanilo.

(2)

Per Oblaku na Černučah na Dunajski cesti komaj eno uro od Ljubljane, bo vse posestvo prostovoljno na več lét v najem ali v stant dano. To posestvo obseže: Veliko gostivnico (oštarijo), ki ima 8 sob (cimrov), 1 kuhinjo, 2 shrambi za perročne jedila (Speisekammer) in 3 shrambe za kuho, 2 žitnici in 4 kleti (keldre), dalje 4 velike v obok zidane (velbane) štale, ki se dajo lahko v magacine prenarediti, in drugo za kmetvanje potrebno poslopje, ravno tako tudi blišnje verte za sadje in opresnino.

Potém, ko bodo te reči v najem (v štant) oddane, bodo na dražbo ali licitando prodani: konji, vóli, prešiči, vozovi, sodi, mnoge vina, žita in drugo orodje. Dalje bodo posamesno (parzellenweise) v najem (štant) dani: dozdej dobro obdelane ino obsejane njive, travniki in vinograd. — Kdor gostivnico prevzame, si zamore per ti priliki tudi prav lahko potrebno živino, orodje i. t. d. kupiti in njive, travnike in vinograd v najem dobiti.

Kdor želi od vsiga tega več zvediti, naj se oglasi per Dr. Antonu Raku dvorno-in pravdosredniku v Ljubljani.

(199) (2)

Pri Janezu Giontinitu bukvarju na velikim tergu v Ljubljani je na prodaj:

Malavašiča slovenska Slovnica

za prve slovenske šole v mestih in na deželi. V Ljubljani 1849.

Cena za vezane je 30. kr. Kdor od teh koristnik šolskih knjig kaj več vkup vzame, jih dobi po nekaj ponižani ceni.

(200.) (2)

Jožef Staré

kupec v Ljubljani,

da na znanje, de je ravno zdej iz Bèrne in Dunaja veliko noviga blagá pripeljal, in perporoči svojo obilno zalogo mnogoverstniga blagá za prihodnji Ljubljanski smenj o sv. Ošpeti. Prodaja se vse na debelo in na drobno, in seer po nar nižji ceni.

(201.) (2)

Vino na prodaj.

V Farovži pri s. Jurji pod Taborjem, eno uro od Uranskiga, je 5 startinov vina od léta 1846, ino 9 startinov od léta 1848 iz Sloveno-Bisterskih goríc za prodati.

(196.) Prodaja žganjá in vina. (3)

V Udmatu v Ahčinovi hiši se dobí posebno dobro žganje bokal po 24 krajc., in pa refoško bokal po 15 krajc. Kdor hoče tega kaj kupiti, naj se oglasi v gosp. Žerjavcovi hiši blizo kasarne.

(113.) Oznanilo (5)

Oznanilo

novih bukev visoko častitljivi duhovšini Ljubljanske škofije.

V moji tiskarnici je novi

„Proprium Missarum“

za Ljubljansko škofijo na svitlo peršel, in je v moji založbi na prodaj. Ta Proprium je z mnogimi mašami svetnikov in družih praznikov pomnožen, po „Proprium Sanctorum“ obravnan in zversten, na belim zalim papirji z rudečimi rubrikami natisnjen, in obseže enajst polá in pol. Nevezan veljá 1 goldinar in 10 krajc., s práv ličnim zavitkam vréd pa 3 krajc. več. Kdor jih dvanajst skupej vzame, dobí eniga poverhi.

De se pa ne bo nihče godernjaje pertožil; de je škoda, stari Proprium iz mašnih bukev tergati, in noviga vstavljati, sim zdaj perstavik k starimu oskerbel, namreč: „Supplementum ad Proprium Missarum anno 1842. editum.“ Ta perstavik (Supplementum) ni z rudečimi rubrikami natisnjen, in v njem niso nekte maše kakor v novim speljane, temuč le nakazane.

Kdor se tedej pogostniga pretikanja po Missalu boji, in noče sèmtertjè potaknjenih polá imeti, naj si namesti dostavka lepo zversteni Proprium omisli. Dostavik obseže štiri pôle, in velja 24 kr.

To pa že vsakteri sam dobro vé, de se eden zmed nju v nobeni fari nikakor pogrešati ne smé.

Jožef Blaznik.

(135.) (5)

Dobro znana

Velika pratika

za léto 1850,

na svitlo dajana od c. k. kmetijske družbe v Ljubljani, je prišla ravno zdej pri meni na svitlo in se dobiva kakor druge léta na prodaj po 6 krajcarju.

Velika pratika obseže vse to, kar druge pratike — zraven tega pa še semnje na Krajskim, Koroškim, Goriškim, Primorskim in Reškim. Dalje zapopade kmetijske poduke za gospodarje in gospodinje, namreč: gnoj s perstjò zameitati, — kako sirovo maslo (puter) delati, — kaj je storiti, če se kravam po porodu posteljca v 24 urah ne iztrebi, — kako apno gasiti, de je bolji in de več zda. Zraven tega: kako pivca odvaditi žganje piti. Potem: mnogoverstne reči, ktere so sedanji čas tudi našim kmetam vediti potrebne: od novih gosposk, od soseskinih ali srenjskih naprav, od deželnih in državnih zborov i. t. d. Na dalje: od podružnic kmetijske družbe po deželi, — od kovaške in živinozdravilske šole v Ljubljani, — od kmetijskih šol po deželi, — od kolere kaj, — od goveje kuge kaj.

Menim, de mi pri obširnosti toliko lepih in potrebnih podukov ni treba letašnje pratike še posebno priporočevati.

Pri meni se tudi dobí

Nova pratika za léto 1850,

tudi od c. k. kmetijske družbe na svitlo dana pa le po 5 krajcarjev, ktera obseže vse navadne reči, ktere v pratiko grejo z vganjkami vred; tode brez v veliki pratiki imenovanih podukov i. t. d.

Jožef Blaznik,

v Ljubljani na Bregu hišna št. 190.